

Aan de gemeenteraad

Datum : 27 september 2022
Zaaknummer : 694690
Contactpersoon : Karen Fierkens
Telefoonnummer : 06-24173636

Onderwerp: Problemen bij de jeugdbescherming

Geachte voorzitter en leden,

Via diverse media is er de afgelopen weken veel aandacht geweest voor de problemen bij de jeugdbescherming. De jeugdbescherming helpt kinderen die wegens een onveilige thuissituatie onder toezicht worden gesteld of uit huis worden geplaatst. Die hulp staat al langere tijd zwaar onder druk door wachtlijsten, een tekort aan hulpverleners en een te hoge werkdruk.

Ook in onze regio staat de hulp aan deze kwetsbare groep kinderen onder grote druk. Als college maken wij ons hier grote zorgen om en zetten wij ons samen met betrokken partijen in om te komen tot oplossingen voor de korte en de wat langere termijn. Graag willen wij u via deze brief alvast informeren over de landelijke en Arnhemse ontwikkelingen binnen de jeugdbescherming en hoe wij hierop anticiperen.

Personele ontwikkelingen

De beschikbaarheid van personeel binnen de jeugdbescherming is op dit moment onvoldoende. Daardoor lukt het de jeugdbeschermers nu niet om de gezinnen op tijd de juiste hulp te bieden.

Omdat de hoge werkdruk binnen de jeugdbescherming een rol speelt in het tekort aan personeel, is de jeugdbescherming momenteel gericht op herstel van de balans tussen wat medewerkers aan kunnen en wat zij vanuit hun verantwoordelijkheid moeten uitvoeren. Die balans is op dit moment verstoord. Herstel van deze balans is nodig zodat op lange termijn medewerkers behouden blijven voor de jeugdbescherming.

Op korte termijn betekent dit dat er maatregelen getroffen moeten worden om te zorgen dat gezinnen ondanks deze situatie wel de hulp krijgen die zij nodig hebben.

Op basis van het debat in de Tweede Kamer over de problemen binnen de jeugdbescherming zal het Rijk in de periode 2022 – 2025 een bedrag van €10 miljoen per jaar beschikbaar stellen, €40 miljoen in totaal. Van gemeenten wordt verwacht dat zij hetzelfde bedrag beschikbaar stellen zodat de

Datum : 27 september 2022
Zaaknummer : 694690
Pagina : 2

jeugdbescherming in totaal €80 miljoen extra budget heeft om de huidige problematiek te verhelpen. Wat dit precies voor Arnhem betekent is nog niet bekend. Wij houden u hiervan op de hoogte.

Landelijke maatregelen - invoering handelingsperspectief

Omdat niet wordt verwacht dat de situatie op korte termijn verbetert, is na overleg met ministeries, VNG en de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) besloten om te gaan werken met een landelijk handelingsperspectief.

Dit houdt onder andere in dat jeugdbescherming via triage gaat beoordelen welke prioriteit de hulpvraag heeft en welke deskundigheid het gezin op dat moment nodig heeft. Daarbij zal de directe inzet van jeugdbescherming zelf zich richten op de gezinnen die de ondersteuning het meest nodig hebben. De andere gezinnen komen op een wachtlijst terecht waarbij jeugdbescherming de veiligheid bewaakt. Als er in een gezin al professionele hulp en/of het Sociaal Wijkteam betrokken is, neemt jeugdbescherming contact met hen op om afspraken te maken of en hoe deze hulp kan worden voortgezet. Per situatie zal maatwerk nodig zijn.

Het werken volgens het landelijk handelingsperspectief wordt ingezet als 'noodplan' in overbelaste regio's zoals regio Centraal Gelderland. Dit proces wordt zo kort mogelijk ingezet, met de intentie dat deze maatregelen slechts enkele maanden nodig zullen zijn. Op landelijke en regionale schaal wordt tegelijkertijd gewerkt aan meer structurele oplossingen. Ook in Arnhem werken wij hieraan mee. Op dit moment vinden verschillende overleggen plaats tussen verschillende partijen op lokaal niveau over hoe hier uitvoering aan te geven.

De overige landelijke maatregelen zijn te vinden in de [Kamerbrief over verbetering van de jeugdbeschermingsketen](#) van 14 september jl.

Lokale maatregelen

De jeugdbescherming staat al langer onder druk. De regio Centraal Gelderland heeft in regionaal en bovenregionaal verband samen met de jeugdbescherming al meerdere acties ondernomen om de problemen aan te pakken. Zo zijn onder andere de budgetten voor jeugdbescherming in de afgelopen jaren verhoogd, zijn verbeterplannen en doorbraakaanpakken uitgevoerd en zijn regionale expertiseteams ingesteld. Ondanks al deze maatregelen staat de jeugdbescherming nog steeds onder grote druk en lukt het niet altijd om kinderen en gezinnen de hulp te bieden die nodig is.

Daarom neemt de gemeente Arnhem verdere maatregelen om de problemen bij de jeugdbescherming aan te pakken. Deze zijn als volgt:

- Voorkomen van instroom in de Jeugdbescherming
De pilot Vertrouwd, Aanwezig, Veilig (VAV) is op 1 januari 2021 van start gegaan. Via dit team wordt preventief hulp en begeleiding ingezet bij gezinnen die anders in grotere problemen raken. Inzet van dit team vindt plaats via het sociaal wijkteam. Momenteel bestaat dit team uit drie

medewerkers, vanuit verschillende jeugdzorginstellingen, en wordt in totaal 2,4fte ingezet. De eerste evaluatie over kalenderjaar 2021 laat zien dat jeugdbeschermingsmaatregelen worden voorkomen bij de gezinnen die door team VAV worden begeleid. Deze pilot wordt op korte termijn uitgebreid naar 4fte. Hiermee kunnen nog eens tien extra gezinnen worden geholpen. Wij verwachten dat hierdoor de instroom in de jeugdbescherming in Arnhem wordt verminderd.

- Afspraken over het handelingsperspectief op lokaal niveau
Om de acute problematiek op te lossen worden momenteel op regionaal en lokaal niveau gesprekken gevoerd over versnelde invoering van het handelingsperspectief, met Jeugdbescherming Gelderland en betrokken partners, zoals Stichting Sociale Wijkteams en jeugdzorgaanbieders. We willen duidelijke werkafspraken met jeugdbescherming maken over de ondersteuning die betrokken partners kunnen bieden aan kinderen en gezinnen die zich in een onveilige situatie bevinden. Daarbij willen we ook helderheid hebben over wederzijdse verwachtingen – wie doet wat en wanneer en hoe zit dat met de verantwoordelijkheden? De gesprekken hierover vinden momenteel plaats.
- Toekomsttuin in regio Centraal Gelderland
Een meer structurele oplossing voor het capaciteitsprobleem is het opzetten van een Toekomsttuin in regio Centraal Gelderland. De Toekomsttuin is onderdeel van de [Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming](#).

In de Toekomsttuin wordt een lerende omgeving gecreëerd om de hulp aan kinderen in onveilige situaties te verbeteren. Medewerkers van het Sociaal Wijkteam, Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming gaan door intensief samenwerken hun kennis, ervaring en vaardigheden bundelen. Op deze manier kan een nieuwe geïntegreerde, gezinsgerichte aanpak worden ontwikkeld. De verwachting bestaat dat hierdoor eerder en betere hulp kan worden gegeven.

De Toekomsttuin gaat zorgen voor het verminderen van gezagbeperkende maatregelen, minder kinderbeschermingmaatregelen, minder tijdelijke huisverboden en minder uithuisplaatsingen. Dit zorgt voor minder werkdruk bij de jeugdbescherming zodat jeugdbeschermers beter hun werk kunnen uitvoeren.

- Aanbod van zorg
De jeugdbescherming en het Sociaal Wijkteam geven het signaal af dat er onvoldoende aanbod van zorg beschikbaar is voor de complexe doelgroep, onder andere voor kinderen/ gezinnen die jeugdbescherming nodig hebben. De nieuwe inkoop wordt op dit moment voorbereid. Er wordt uitvoerig aandacht besteed aan het beschikbaar krijgen, hebben en houden van het zorgaanbod gericht op deze complexe doelgroep.

Datum : 27 september 2022
Zaaknummer : 694690
Pagina : 4

Daarnaast willen we bereiken dat zorgaanbieders meer vraaggerichte dan aanbodgerichte zorg verlenen. De gecontracteerde aanbieders Verblijf zijn verenigd in een Collectief. Binnen dit Collectief en in samenwerking met het Regionaal Expert Team worden afspraken gemaakt over beschikbaarheid van zorg.

Wanneer er op dit moment geen beschikbare plek is binnen ons gecontracteerd aanbod, kan er een maatwerkcontract worden opgesteld met een door de gemeente goedgekeurde partij. Daardoor ontvangen jeugdigen alsnog de best passende zorg.

Als college vinden wij de huidige problematiek bij de jeugdbescherming een zorgelijke situatie. Wij doen er alles aan wat in onze macht ligt om de problemen bij de jeugdbescherming aan te pakken. Wij hopen u op dit moment voldoende te hebben geïnformeerd over de manier waarop wij samen met de betrokken partijen de problemen bij jeugdbescherming te lijf willen gaan. Wij zullen u hierover op de hoogte houden.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch